

สำเนา

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๒๔๗๒/๒๕๕๖

คดีหมายเลขแดงที่๑๓๕๐/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ผู้ฟ้องคดี

นางสาวนวลฉวี เกตุวัฒนเวสน์ ที่ ๑
นางสาวภาวิลาส พงศ์ไพโรจน์ ที่ ๒
นางอุบลรัตน์ จรียาพิพัฒนกุล ที่ ๓
นางสาวรัตนา วุฒิพันธุ์ไพบูลย์ ที่ ๔
นางสาววรรณิ วุฒิพันธุ์ไพบูลย์ ที่ ๕
นายวัลลภ วุฒิพันธุ์ไพบูลย์ ที่ ๖
นายประเสริฐ วุฒิพันธุ์ไพบูลย์ ที่ ๗
นายวันโน วุฒิพันธุ์ไพบูลย์ ที่ ๘
นายวันชัย วุฒิพันธุ์ไพบูลย์ ที่ ๙
นางนวลจิรา ยิ่งสุขกมล ที่ ๑๐
นางสาวสุรัตน์ จรียาพิพัฒนกุล ที่ ๑๑
นางสาวสมนึก บุญญโชติ ที่ ๑๒
นายภัทรภูมิ สุตบรรทัด ที่ ๑๓
นางสาวนาถฤดี กาญจนโรจน์ ที่ ๑๔
นางนุชรรัตน์ กาญจนโรจน์ ที่ ๑๕

ระหว่าง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ ๑

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ ๒

/สำนักงาน...

สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ ที่ ๓
 คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ที่ ๔
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๕

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคน เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน คลองจั่น จำกัด ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ได้กำหนดให้ต้องปฏิบัติ ในการควบคุมตรวจสอบดูแลการบริหารงานของสหกรณ์ดังกล่าว โดยปล่อยให้ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการทุจริตหรือทำผิดต่อกฎหมายและระเบียบ คำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หรือปล่อยให้มีการใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบเป็นเวลาดำเนินยาวนาน ทำให้เกิดความเสียหาย แก่สหกรณ์และสมาชิก ถึงขั้นสหกรณ์ล้มละลาย และผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนไม่สามารถถอนเงินหุ้น และไม่สามารถเบิกเงินฝากในสหกรณ์ทั้งหมด เพื่อนำมาใช้จ่ายได้ เนื่องจากเมื่อปัญหา ได้ลุกลามบานปลาย สหกรณ์ได้มีประกาศสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ งดพิจารณาการลาออกของสมาชิก โดยแจ้งแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคน และสมาชิกคนอื่น ๆ ว่าสหกรณ์ขาดสภาพคล่องไม่สามารถดำเนินธุรกรรมทางการเงิน ตามระบบปกติได้ ซึ่งส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์ไม่สามารถเบิกถอนเงินได้ และได้มีประกาศ สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ชะลอความช่วยเหลือ สมาชิกตามความจำเป็นและเดือดร้อน โดยแจ้งเหตุผลเพียงว่า ได้มีสมาชิกจำนวนหนึ่ง ร้องขอให้ศาลบังคับคดีตามคำพิพากษา เพื่อยกยึดสิทธิเรียกร้องเงินในบัญชีธนาคาร ของสหกรณ์ ซึ่งจากเหตุดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนไม่สามารถขอยกถอนเงินหุ้น และไม่สามารถเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนเห็นว่า ความเสียหายที่เกิดกับ สหกรณ์และผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนในฐานะสมาชิกสหกรณ์ดังกล่าว เกิดจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้า ละเลยต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์มีเจตนาที่จะจงใจปกปิดข้อมูลที่ควร

/จะต้องแจ้ง...

จะต้องแจ้งเพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ได้รับทราบ รวมทั้งมีการให้รางวัลตัวบุคคล ผู้บริหารสหกรณ์ให้เป็นนักสหกรณ์แห่งชาติ และจัดอันดับสหกรณ์ให้ได้มาตรฐานระดับดีเลิศ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างภาพหลอกลวงสมาชิกให้ถูกจูงใจนำเงินมาฝาก จนเสียหายจากการทุจริตหรือดำเนินการแบบทำธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่มีชอบของผู้บริหารสหกรณ์กับพวก อันถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้ากระทำการละเมิด ในการละเลยต่ออำนาจหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคน

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒๒,๔๓๕,๗๑๐.๖๗ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จำนวน ๒,๒๕๘,๗๒๕.๖๘ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ จำนวน ๖,๙๕๔,๖๙๘.๖๕ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ จำนวน ๕,๒๙๙,๖๖๙.๔๕ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ จำนวน ๒,๗๙๒,๑๒๐.๗๑ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ จำนวน ๒๕๑,๗๔๑.๓๙ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ จำนวน ๒๕๖,๖๐๙.๓๔ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ จำนวน ๒๕๑,๖๓๕.๙๒ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ จำนวน ๒๕๑,๓๖๕.๖๗ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ จำนวน ๓,๖๓๘,๑๕๖.๒๕ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ จำนวน ๑,๐๗๑,๖๓๗.๙๗ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๒ จำนวน ๑,๘๐๔,๗๒๕.๘๘ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ จำนวน ๒,๐๑๖,๗๖๕.๑๔ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ จำนวน ๓๔,๘๕๐,๙๑๘.๗๐ บาท และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ จำนวน ๑๖,๘๘๑,๗๑๐.๕๕ บาท ทั้งนี้ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนตั้งแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๕ ยื่นคำร้องขอดำเนินคดีโดยได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล และศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน โดยให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพียง จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๕ อนุญาตให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินการตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย และไม่มีอำนาจเข้าไปบริหารกิจการภายในของสหกรณ์ซึ่งเป็นนิติบุคคลเอกชน มีเพียงอำนาจในการกำกับดูแลสหกรณ์ต่าง ๆ เท่านั้น ในส่วนของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ห้วงเวลาตรวจสอบ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔) ก็ได้มีการดำเนินงานและกระบวนการจัดการภายใน

/เป็นไปตาม...

เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และเหตุแห่งการทุจริตยังไม่ปรากฏให้เห็นในห้วงเวลานั้น ซึ่งมีการตรวจสอบพบในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงได้มาตรฐานดีเลิศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สำหรับงบการเงินของสหกรณ์ที่ต้องส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจนั้น นายศุภชัย ศรีศุภอักษร ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในขณะนั้น ได้ยอมรับในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ. ๓๔๗๒/๒๕๕๖ ว่ามีการปลอมลายมือชื่อของนางสาวจารุชา ดิรกิจสุนทร เพราะต้องการที่จะนำสัญญาเงินกู้ไปแสดงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สำหรับใช้ประกอบการรับรองงบการเงินประจำปีของสหกรณ์ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการกำหนดมาตรฐานสหกรณ์และนักสหกรณ์แห่งชาติ เป็นเพียงมาตรการวัดผลตัวองค์กรภายใต้ข้อกำหนด เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและแนะนำของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งมีใช่เป็นการตรวจสอบในเรื่องทุจริต อีกทั้งเหตุแห่งการทุจริตยังไม่ทราบในขณะนั้น และได้มีประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ซึ่งผู้ตรวจการสหกรณ์ได้เข้าตรวจสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด แล้วพบว่าสหกรณ์ได้ให้บุคคลภายนอกที่เป็นนิติบุคคลกู้เงินเป็นจำนวนมาก อันเป็นการผิดข้อบังคับ จึงมีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๗/๑๘๘๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๖ ให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว และสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ สคจ. ๐๐๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗ แจ้งว่า จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ต่อมา ได้มีสมาชิกสหกรณ์ร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารการเงินและบัญชีของสหกรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ประชุมและมีมติที่ประชุมให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ ตามคำสั่งที่ ๒๕๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ เพื่อเข้าตรวจสอบในประเด็นข้อร้องเรียนดังกล่าว และได้มีหนังสือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ ๒ ที่ กษ ๑๑๐๗/๓๗๔ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ รายงานข้อบกพร่องพร้อมข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์แก้ไขข้อบังคับมิให้รับนิติบุคคลเป็นสมาชิกสมทบ และแนะนำให้เรียกเงินกู้คืนโดยเร็ว และผู้ตรวจการสหกรณ์ได้เข้าตรวจสอบสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แล้วพบว่า สหกรณ์ยังมีได้ดำเนินการแก้ไขแต่ประการใด และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๘ ได้ตรวจสอบและพบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๗ ซึ่งมีนายศุภชัย ศรีศุภอักษร เป็นประธานฯ มีการทุจริต ยักยอกทรัพย์สินของสหกรณ์ และมีการให้เงินกู้โดยมีหลักประกันไม่คุ้มหนี้หรือไม่มีหลักประกัน มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย จึงได้ดำเนินคดีกับคณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒๗ ทั้งคดีอาญา

/และคดีแพ่ง ...

และคดีแพ่ง ต่อมา สมาชิกสหกรณ์ได้ลงลายมือชื่อขอให้สหกรณ์ดำเนินการจัดประชุมใหญ่ เพื่อเลือกคณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒๙ ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ได้ตัดสินใจเลือกนายศุภชัย ศรีศุภอักษร เข้ามาเป็นประธานกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒๙ ได้ถอนฟ้องคดีในคดีแพ่ง คดีอาญาทุกคดี ที่คณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒๙ ได้ดำเนินการเอาไว้ และไม่มี การแก้ไข ข้อบกพร่อง นายทะเบียนสหกรณ์จึงมีคำสั่งที่ ๗๐๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้คณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒๙ พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ซึ่งเห็นได้ว่า การดำเนินการของ นายทะเบียนสหกรณ์ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมาย และการตรวจสอบบัญชี ก็อยู่ในอำนาจของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่เพียงดำเนินการตามที่ นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนนำเงินไปฝากกับสหกรณ์ เคารติดยู่เนี่ยนคลองจั่น จำกัด อันเป็นการก่อให้เกิดสัญญาเงินฝาก ที่ทั้งสองฝ่ายจะต้อง ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาที่ให้ไว้ต่อกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่สามารถถอนหุ้นและถอนเงินฝาก จากสหกรณ์ดังกล่าวได้ จึงถือว่าสหกรณ์เป็นผู้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคน มิใช่เรียกร้องให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีชื่อผู้รับฝากเงินให้ขาดใช้เงินฝากคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากนั้น ศาลแพ่ง (คดีผู้บริโภค) ได้มีคำพิพากษาให้สหกรณ์คืนเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนต้องดำเนินการในชั้นบังคับคดีเอากับทรัพย์สินของสหกรณ์ มิใช่ นำมูล ความเสียหายที่เกิดขึ้นมาฟ้องร้องอีก

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีภารกิจเกี่ยวกับการตรวจสอบ บัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความรู้ด้านการบริหารการเงินและการบัญชี ส่งเสริมความรู้ ด้านการจัดทำบัญชีและรายการสภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร แต่ไม่มี อำนาจหน้าที่โดยตรงกับสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในเรื่อง การสั่ง การอนุญาต การอนุมัติหรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะเห็นว่า ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ โดยตรงในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะเป็น รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับมอบอำนาจ จากนายทะเบียนสหกรณ์ให้ปฏิบัติการแทน ต่อมา นายทะเบียนสหกรณ์ได้มอบอำนาจ ให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะที่เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่มีภารกิจ

ที่เกี่ยวข้อง...

ที่เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการสอบบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในเรื่อง การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี กำหนดระบบบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี ตลอดจนสมุด และแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ออกระเบียบ คำแนะนำ คำสั่ง หรือประกาศ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกระบวนการสอบบัญชีเพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็น ต่องบการเงินได้ตามระเบียบ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องวางแผน และปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินที่ตรวจสอบและข้อมูลที่ ชัดต่อข้อเท็จจริงอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่ หลังจากผู้สอบบัญชีตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ แล้วเสร็จจะเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งทางผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กำหนดรูปแบบรายงาน การสอบบัญชีสหกรณ์ ที่ผู้สอบบัญชีจะต้องเสนอนายทะเบียนสหกรณ์หลังจากตรวจสอบ บัญชีสหกรณ์แล้วเสร็จ ๒ แบบ คือ รายงานของผู้สอบบัญชี (รายงานสั้น) เป็นรายงานที่ ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินจากผลสรุปของการตรวจสอบ เพื่อให้สหกรณ์ ไปดำเนินการประชุมใหญ่ และรายงานผลการตรวจสอบบัญชี (รายงานยาว) เป็นรายงานที่สร้างขึ้น ภายหลังจากแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์แล้ว สำหรับกรณีของสหกรณ์ เคารติดูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบบัญชีสหกรณ์แล้วเสร็จ ผู้สอบบัญชี จะส่งรายงานพร้อมงบการเงินให้สหกรณ์นำไปใช้ประชุมใหญ่ หลังจากนั้น ผู้สอบบัญชี จึงจะจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งจากข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีและการกำกับดูแลการสอบบัญชีของสหกรณ์เคารติดูเนี่ยน คลองจั่น จำกัด โดยผู้สอบบัญชีภาคเอกชน พบว่า สหกรณ์เริ่มจ่ายเงินกู้พิเศษ ให้บุคคลภายนอก (กลุ่มเครดิตมงคลเศรษฐี) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นการกระทำ นอกวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ รวมทั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีได้ตรวจพบและแจ้งเป็นข้อสังเกตไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ว่า ไม่เป็นไปตามระเบียบ ว่าด้วยเงินให้กู้ จึงเสนอแนะให้สหกรณ์จัดทำหนังสือสัญญาเงินกู้ ให้ถูกต้องสมบูรณ์ และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ตรวจพบว่า ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (นายศุภชัย ศรีศุภอักษร) ทำหน้าที่ผู้จัดการ และ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ยังคงอนุมัติจ่ายเงินกู้ให้แก่ผู้มีไม่ใช่สมาชิก ซึ่งลูกหนี้ แต่ละรายมีหลักฐานการเป็นหนี้ครบถ้วน เว้นแต่หลักประกันของลูกหนี้บางราย ไม่ทราบราคาประเมิน บางรายหลักประกันมีราคาต่ำกว่าจำนวนเงินกู้ แต่มีการติดตาม

/การจ่ายเงิน...

การจ่ายเงินกู้คืน และสหกรณ์ได้ให้บุคคลภายนอกสมัครเป็นสมาชิกสมทบ พร้อมกับกำหนดระเบียบการให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกสมทบ จึงได้รายงานข้อบกพร่องดังกล่าวไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีและได้เสนอแนะให้สหกรณ์แก้ไข แต่สหกรณ์มิได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับรายงานผลการตรวจสอบบัญชีแล้ว พบว่าสหกรณ์มีข้อสังเกตที่ควรแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้อง เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ จึงมีหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๒/๑๐๖๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ แจ้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อให้ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ดำเนินการแก้ไข ปัญหาของการปฏิบัติที่ไม่ชอบเกิดจากสหกรณ์ให้เงินกู้แก่บุคคลภายนอกและจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สหกรณ์ให้เงินกู้แก่บุคคลภายนอกเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๖๕๒.๓๔ ล้านบาท ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ จำนวน ๒๓๕.๘๓ ล้านบาท ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ จำนวน ๑,๓๗๐.๓๘ ล้านบาท และปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เงินกู้แก่สมาชิกสมทบ จำนวน ๘๓๐.๕๑ ล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สหกรณ์ได้ขยายท้องที่ดำเนินการหลายจังหวัดเพื่อรองรับการให้สินเชื่อบ้านเอื้ออาทร และขอจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับจากเดิมในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เป็นท้องที่ดำเนินงานในประเทศไทย แต่นายทะเบียนสหกรณ์ยังไม่ได้รับจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับ สหกรณ์ยังคงจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ จำนวน ๑,๗๕๑.๖๘ ล้านบาท นำเงินไปลงทุนซื้อหุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด จำนวน ๒๖๕.๒๖ ล้านบาท ซึ่งไม่เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ตามมาตรา ๖๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้สหกรณ์นำเงินไปฝากหรือลงทุนในหลักทรัพย์รวมกันต้องไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์มีทุนสำรอง จำนวน ๕๑.๐๘ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ จำนวน ๕,๘๕๘.๑๖ ล้านบาท แต่สมาชิกสมทบไม่ได้ถือหุ้นในสหกรณ์และลูกหนี้สมาชิกสมทบบางรายมีหลักประกันเงินกู้ที่ไม่ทราบราคาประเมิน และสมาชิกบางรายมีหลักประกันที่มีราคาต่ำกว่าจำนวนเงินกู้อาจมีการขยายท้องที่และรับสมาชิกเพิ่มขึ้น โดยที่นายทะเบียนสหกรณ์ยังไม่ได้รับจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับ ต่อมา นายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๗๘๘/๒๕๕๒ เรื่อง การจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบ ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพิกถอนการรับจดทะเบียนข้อบังคับ

/สหกรณ์...

สหกรณ์ทุกสหกรณ์ที่ได้กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบเป็นบุคคลไม่บรรลุนิติภาวะ หรือคณะบุคคล หรือนิติบุคคล ให้บุคคลธรรมดา หรือคณะบุคคล หรือนิติบุคคลต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสมทบ นับแต่วันเพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียนข้อบังคับมีผลใช้บังคับ แต่ผู้เป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะให้ยังคงเป็นสมาชิกสมทบ โดยกำหนดให้สมาชิกสมทบ คนใดที่มีนิติสัมพันธ์อย่างใดกับสหกรณ์ เมื่อพ้นจากสมาชิกสมทบ หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ไม่บอกเลิกนิติสัมพันธ์ สหกรณ์อาจให้นิติสัมพันธ์นั้นยังคงอยู่ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุด เงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ แต่จะเพิ่มใหม่ไม่ได้ หรือสัญญากู้ยืมเงินชำระหนี้ตามระยะเวลา ที่กำหนดในสัญญาจนกว่าจะเสร็จสิ้นสัญญา และจะก่อหนี้ผูกพันใหม่ไม่ได้ โดยผลของ คำสั่งดังกล่าว ทำให้สหกรณ์ต้องเพิกถอนข้อบังคับ เมื่อสหกรณ์ฯ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของนายทะเบียนสหกรณ์ แต่มีหนังสือ ที่ สคจ. ๐๔๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ ที่มีหลักประกันต่ำกว่า จำนวนเงินกู้ และหลักประกันบางรายไม่ทราบราคาประเมิน เป็นเงิน ๖,๕๐๒.๘๕ ล้านบาท และสหกรณ์ไม่ได้จดจำนองโฉนดที่ดินของลูกหนี้ที่ใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน อีกจำนวน ๑๐ ราย เป็นเงิน ๖,๔๗๑.๗๐ ล้านบาท และมีลูกหนี้ จำนวน ๑ ราย เป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ที่ไม่มี หลักประกัน ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ โดยไม่ได้จดทะเบียนจำนองโฉนดที่ดิน จำนวน ๑๐ ราย เป็นเงิน ๖,๔๗๒.๗๐ ล้านบาท ลูกหนี้สมาชิกสมทบผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมด และสหกรณ์ยังได้จ่ายเงินยืมทตรง จำนวน ๒,๔๗๔.๘๔ ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในธุรกิจของสหกรณ์มีเอกสารประกอบการยืมครบถ้วน สหกรณ์มีเงินสดขาดบัญชีและรอหาผู้รับผิดชอบ จำนวน ๓.๘๐ ล้านบาท อันเกิดจาก ความบกพร่องของเจ้าหน้าที่สหกรณ์และได้ดำเนินการฟ้องคดีไปแล้ว และในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นายมนตรี กันล้อม ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ฯ และยังคงจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ จำนวน ๔๖.๕๓ ล้านบาท และยังคง ขยายท้องที่ดำเนินการ ทั้ง ๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบแล้วว่า ไม่สามารถรับจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับขยายท้องที่ดำเนินการให้แก่สหกรณ์ได้ และสหกรณ์ยังได้จ่ายเงินยืมทตรงให้แก่นายสุภชัย ศรีสุภอักษร จำนวน ๓,๒๘๘.๓๔ ล้านบาท โดยมีเอกสารประกอบการยืมครบถ้วน แต่เป็นการยืมเพื่อใช้ในกิจการส่วนตัว และจาก การตรวจสอบพบความบกพร่องผิดพลาดของสหกรณ์ดังกล่าว ตามรายละเอียดในการจัดทำ

รายงานผลการตรวจสอบบัญชี ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยทุกปี ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแบบไม่มีเงื่อนไข และได้แจ้งข้อสังเกตไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีว่า สหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน ระเบียบว่าด้วยการให้กู้และดอกเบี้ยเงินกู้ และการให้เงินกู้แก่สมาชิกสมทบ และให้สหกรณ์ตรวจสอบหลักประกันของลูกหนี้เงินกู้สมาชิกสมทบทั้งหมด เพื่อทราบหลักประกัน และให้มีการทำราคาประเมินของทางราชการให้ครบถ้วน เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นการแจ้งให้มีการแก้ไขตลอดมา แต่ไม่มีการแก้ไขใด ๆ จนกระทั่งในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ ปราบกฏขาวในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันและหนังสือพิมพ์เกลิยวเชือก เกี่ยวกับการออกตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์ จำนวนกว่า ๑๐ ล้านบาท และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับทราบรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ แล้วเห็นว่า สหกรณ์ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงมีหนังสือที่ กษ ๐๔๐๔/๖๓๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ขอให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ เพื่อเข้าตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด และพบว่า สหกรณ์มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการเงินการบัญชีที่ต้องแก้ไข จึงมีข้อเสนอแนะเป็นหนังสือให้สหกรณ์ฯ แก้ไข ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/๘๒๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ปราบกฏว่า สหกรณ์ไม่ดำเนินการแก้ไข แต่ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งให้ทราบความคืบหน้าในการปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่สหกรณ์มิได้แก้ไขข้อบกพร่องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ นายทะเบียนสหกรณ์จึงใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ ชุดที่ ๒๙ การกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ และสมาชิกตามคำสั่งที่ ๗๐๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เจตนาจงใจปกปิดข้อมูลที่ควรแจ้งให้สมาชิกสหกรณ์ทราบ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

/กำหนดให้...

กำหนดให้สหกรณ์เป็นผู้จัดทำบัญชีและให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบ ซึ่งผู้สอบบัญชีสหกรณ์มีหน้าที่รับผิดชอบเพียงการแสดงความเห็นต่องบการเงินสหกรณ์ว่า ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดเป็นไปโดยถูกต้องในสาระสำคัญหรือไม่เท่านั้น และการรายงานความผิดปกติหรือความเสียหาย เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ต้องแจ้งให้สมาชิกได้รับทราบ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจในการสั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องเพราะเหตุจากการบริหารงานคณะกรรมการฯ ได้ เนื่องจากไม่ใช่ข้อบกพร่องทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์ ตามคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ ต่อมา อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๔๐๔/๖๓๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด และได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแบบไม่มีเงื่อนไข รวมทั้งได้แจ้งข้อสังเกตในเรื่องการบริหารงานของคณะกรรมการไว้ด้วย เนื่องจากคณะกรรมการไม่แก้ไขข้อบกพร่องในปีก่อน ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ และเมื่อปรากฏว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ไม่สามารถประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติงบการเงินได้ และมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ รวมทั้งมีการร้องเรียนต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ตรวจสอบการกระทำของนายศุภชัย ศรีศุภอักษร อดีตประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตามคดีหมายเลขดำที่ อ. ๓๔๗๒/๒๕๕๖ ระหว่างนางสาวจรรุชา ตริกกิจสุนทร โจทก์ กับ นายศุภชัย ศรีศุภอักษร จำเลย ในความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอม โดยเจตนาให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่า นางสาวจรรุชา ตริกกิจสุนทร เป็นผู้กู้ยืมเงินไปจากสหกรณ์และนำไปแสดงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อประโยชน์ในการรับรองงบการเงินประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด เป็นผลให้ความเชื่อมั่นในหลักฐานเอกสารประกอบรายการบัญชีลูกหนี้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากเป็นลูกหนี้ที่ไม่มีตัวตน ดังนั้น งบการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด จึงแสดงข้อมูลสถานะการเงินตามที่คณะกรรมการฯ จัดทำขึ้น ณ เวลานั้น ซึ่งเป็นผลให้งบการเงินของสหกรณ์แสดงข้อมูลลูกหนี้เงินให้กู้แก่สมาชิกสมทบ มากเกินความเป็นจริง ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ได้เกิดจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่เกิดจากการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ที่เจตนาฝ่าฝืนข้อบังคับของสหกรณ์ แม้ว่านายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งการให้แก้ไข

/แต่คณะ...

แต่คณะกรรมการฯ ละเลย เพิกเฉย ไม่กระทำการใดๆ จนเป็นเหตุให้นายทะเบียนใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ สั่งให้คณะกรรมการฯ พ้นจากตำแหน่งทั้งหมด จึงเป็นการใช้อำนาจของนายทะเบียนฯ เพื่อช่วยเหลือเยียวยาให้แก่สหกรณ์แล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีตัดสินใจที่จะทำสัญญาฝากเงินกับสหกรณ์ฯ เพื่อหวังผลตอบแทนในอัตราที่สูงเกินปกติ ผู้ฟ้องคดีต้องยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน และต้องทำการศึกษาข้อมูลสถานะทางการเงินของสหกรณ์ก่อนการตัดสินใจลงทุน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำผิดกฎหมาย จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด และไม่ได้ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดกฎหมาย รวมทั้งมิได้สนใจหรือประมาทเลินเล่อ อันเป็นการละเมิดต่อสมาชิกสหกรณ์และผู้ฟ้องคดีแต่ประการใด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในทำนองเดียวกับคำฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมในทำนองเดียวกับคำให้การ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมในทำนองเดียวกับคำให้การ

ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนยื่นคำชี้แจงลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ต่อศาล โดยมีข้อเท็จจริงในทำนองเดียวกับคำฟ้องและคำคัดค้านคำให้การ

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งหกถอนคำฟ้อง และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเฉพาะในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ รวมทั้งคืนค่าธรรมเนียมศาลในส่วนของผู้ฟ้องคดีทั้งหกให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก

ศาลออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีแล้ว

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบห้าคนเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน คลองจั่น จำกัด อ้างว่า ไม่สามารถเบิกถอนเงินฝากและหุ้นทั้งหมดจากสหกรณ์ได้ เนื่องจากผู้บริหารสหกรณ์กับพวกทุจริตหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

/ระเบียบ ...

ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ หรือดำเนินการแบบแชร์ลูกโซ่เป็นเวลา ต่อเนื่องยาวนาน จนทำให้สหกรณ์เสียหาย และถูกศาลล้มละลายกลางสั่งฟื้นฟูกิจการ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้ามีหน้าที่ตามกฎหมาย ในการตรวจสอบบัญชี และตรวจสอบกำกับดูแลการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้า ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบข้อบกพร่องในการบริหารงานของสหกรณ์ดังกล่าวแล้ว แต่กลับมิได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องจนเป็นเหตุให้เกิดจากการทุจริตในสหกรณ์ และทำให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะสมาชิกได้รับความเสียหายและไม่สามารถเบิกถอนเงิน จากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ได้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงฟ้องขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าร่วมกันชดเชยความเสียหายพร้อมดอกเบี้ย

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเนื้อหาของคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ และ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีมีความบกพร่องในการกำกับหรือควบคุมดูแล สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด จนเป็นเหตุให้เกิดการกระทำที่ไม่ชอบหรือทุจริต ในสหกรณ์ และทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าดังกล่าว ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหายหรือไม่ และหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำละเมิดจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามฟ้อง ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าดังกล่าว หรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ วรรคสอง บัญญัติว่า ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรง ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจ หน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ... และ กำกับดูแลสหกรณ์ ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (๒) กำหนด ระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้อง ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ... (๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี (๔) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบหรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้งการดำเนินงาน หรือฐานะการเงิน

/ของสหกรณ์ ...

ของสหกรณ์ (๕) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วน of สหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็นว่าสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นการกระทำอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือสมาชิก (๖) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์ (๗) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (๘) ออกระเบียบหรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ (๙) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย วรรคสอง บัญญัติว่า บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้ วรรคสาม บัญญัติว่า การมอบอำนาจตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ หรือเชิญสมาชิกของสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติตามสมควร มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมตินั้นได้ มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ในกรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์

/ไม่ร้องทุกข์...

ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ และให้พนักงานอัยการรับว่าต่างให้สหกรณ์ โดยให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มาตรา ๒๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้ (๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด (๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก (๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด (๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งคณะกรรมการชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง วรรคสอง บัญญัติว่า ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะ ตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้ได้ (๑) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิก ... (๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ (๖) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจ่านองหรือรับจ่านำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก (๗) จัดให้ได้มา

/ชื่อ ...

ชื่อ ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครองครอง กู้ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิ การเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน (๘) ให้สหกรณ์ อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ (๙) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ สหกรณ์ มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า การกู้ยืมเงินหรือการค้าประกันของสหกรณ์ จะต้องจำกัดอยู่ ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้นายทะเบียน สหกรณ์แต่งตั้งผู้สอบบัญชี เพื่อตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ วรรคสอง บัญญัติว่า การตรวจสอบบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามระเบียบ ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด นอกจากนี้ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ กำหนดให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐาน การสอบบัญชี ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความรู้ด้านการบริหารการเงินและการบัญชี ส่งเสริมความรู้ด้านการจัดทำบัญชีและรายงานสภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อเสริมสร้างให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีระบบการควบคุมภายใน และระบบข้อมูล ด้านการบริหารการเงินและการบัญชีที่ดี สามารถบริหารงานได้อย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) ดำเนินการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ... ประกอบกับกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๒ กำหนดให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริม เผยแพร่ และให้ความรู้ เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ให้แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพัฒนาระบบสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพิ่มขีดความสามารถในด้านการบริหารจัดการ การดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ และมีการ เชื่อมโยงธุรกิจสหกรณ์สู่ระดับสากล เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทาง ด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ต่อไปนี้ ... (๒) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายในการรับจดทะเบียน ส่งเสริม แนะนำ

/กำกับ ...

กำกับ และดูแลสหกรณ์ รวมทั้งอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ...

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายประกอบกับข้อเท็จจริงในคดีนี้ จะเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ ได้มอบหมายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์และผู้ตรวจสอบบัญชี ให้ทำการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ให้ผู้สอบบัญชีเอกชนไปทำการตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และผู้สอบบัญชีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พบว่าสหกรณ์ฯ เริ่มจ่ายเงินกู้พิเศษให้แก่บุคคลภายนอกโดยไม่ถูกต้องตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้สอบบัญชีจึงแจ้งเป็นข้อสังเกตไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีที่เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การดำเนินการของสหกรณ์ไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยเงินให้กู้ จึงเสนอแนะให้สหกรณ์จัดทำหนังสือสัญญาเงินกู้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับรายงานผลการตรวจสอบบัญชีแล้ว พบว่า มีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องจริง จึงมีหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๒/๑๐๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ แจ้งข้อสังเกต และขอแนะนำให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด แก้ไข กรณีจึงเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์และผู้ตรวจสอบบัญชี ได้รู้ถึงการบริหารงานที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินแก่บุคคลภายนอกโดยไม่ชอบของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว โดยเฉพาะการที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ได้อนุมัติจ่ายเงินกู้แก่กลุ่มเครดิตมงคลเศรษฐกิจกับพวกที่เป็นบุคคลภายนอกซึ่งไม่ชอบตามมาตรา ๔๖ (๖) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และการกระทำอย่างอื่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และขอบวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับไม่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในฐานะนายทะเบียน ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ (๔) และ (๕) มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๑ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ และผู้ตรวจสอบบัญชี ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบ

/กฎกระทรวง...

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และข้อ ๒ (๑) ของกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมทั้งตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๖๘๘/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ มอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อให้มีการสั่งการและเข้าควบคุมกำกับดูแลสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ให้แก้ไข และดำเนินกิจการสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องอย่างแท้จริง คงปล่อยเวลาให้มีการกระทำ ความผิดอย่างต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ แม้ว่าในเวลาต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้สอบบัญชีจะตรวจพบการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ชอบของคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ฯ ทุก ๆ ปี และรายงานว่า สหกรณ์ไม่มีการแก้ไขปรับปรุง และยังคงทำความผิด ดังกล่าวอยู่เช่นเดิม โดยเฉพาะการจ่ายเงินกู้ให้แก่บุคคลภายนอก หรือสหกรณ์ ได้มีการรับบุคคลภายนอกเหล่านั้นเข้ามาเป็นสมาชิกสมทบโดยไม่มีหุ้นในสหกรณ์ และสหกรณ์ยังมีการจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในแต่ละปีเป็นเงินจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการแก้ไขข้อบังคับเพื่อเพิ่มจำนวน สมาชิกใหม่โดยไม่ชอบ อันมีลักษณะเป็นการขยายจำนวนสมาชิกของแชร์ลูกโซ่ให้เพิ่มมากขึ้น

ดังจะเห็นได้จากรายงานผลการสอบบัญชีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ที่พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ได้อนุมัติจ่ายเงินกู้ให้แก่กลุ่มเครดิตมงคลเศรษฐกิจ จำนวน ๕ ล้านบาท อันเป็นการกระทำที่ผิด กฎหมายและผิดระเบียบหรือข้อบังคับของสหกรณ์ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้สอบบัญชี สหกรณ์ได้มีการแจ้งข้อสังเกตและเสนอแนะให้มีการแก้ไขการดำเนินการดังกล่าว แต่สหกรณ์ มิได้ดำเนินการแก้ไขแต่อย่างใด ในการตรวจบัญชีสหกรณ์เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ยังมีการตรวจพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับการบริหารด้านการเงินของสหกรณ์อีกหลายรายการ และได้มีการแจ้งข้อสังเกตให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไข แต่ก็มีได้มีการแก้ไขใด ๆ การตรวจสอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังได้มีการตรวจพบการดำเนินการนำเงินไปให้บุคคล ที่มีชื่อสมาชิกสหกรณ์กู้ยืม ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายเงินกู้ให้แก่กลุ่มเครดิตมงคลเศรษฐกิจ กลุ่มออมทรัพย์ณัฐวดี เอส.พี กรุป กลุ่มออมทรัพย์รัตนธรรมอินเตอร์ซัพพลาย บริษัท ตรีมธุรกิจ จำกัด และกลุ่มอื่น ๆ ที่มีนายศุภชัย ศรีศุภอักษร และกรรมการคนอื่น ๆ เป็นกรรมการทับซ้อนกัน หรือพวกพ้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ เป็นเงินมากกว่า ๑๖๗ ล้านบาท โดยไม่มีการลงนามในสัญญาเงินกู้และไม่มีหลักประกัน

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้อำนวยการกองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์ มีหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๒/๑๐๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ ถึงประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว และแจ้งให้มีการเรียกเงินกู้ที่ให้แก่บุคคลภายนอกคืน ต่อมา อีก ๗ เดือน ผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าตรวจพบว่า ไม่มีการแก้ไขและยังทำผิดมากขึ้น จึงให้สหกรณ์เรียกเงินคืนจากคนภายนอกจำนวน ๘ ราย เป็นเงิน ๑๗๗,๘๕๘,๓๗๔.๒๕ บาท และให้ระงับการปล่อยกู้แก่บุคคลที่มีชื่อสมาชิกสหกรณ์โดยเด็ดขาด ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยรองนายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือสั่งให้สหกรณ์แก้ไขอีกครั้ง แต่นายศุภชัย ศรีศุภอักษร ในฐานะประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งว่า ไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ต่อมา ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ สหกรณ์ยังคงมีสภาพปัญหาเรื่องการระดมเงินฝากจากสมาชิกและนำไปปล่อยเงินกู้ที่มีหลักประกันที่ไม่คุ้มเงินกู้หรือไม่มีหลักประกันให้แก่บุคคลภายนอกบางรายหรือกลุ่มเดิมเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวน ๗๕ ล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๖๘๒.๓๔ ล้านบาท ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รายงานและให้แก้ไขแต่สหกรณ์ไม่แก้ไข นอกจากนั้น ยังให้ผู้กู้ที่เป็นบุคคลภายนอกเหล่านั้นเข้าเป็นสมาชิกสมทบโดยไม่มีหุ้นในสหกรณ์ ซึ่งเป็นการผิดระเบียบสหกรณ์ จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ปล่อยกู้ให้แก่กลุ่มบุคคลกลุ่มเดิมเหล่านั้นที่เปลี่ยนสถานะเป็นสมาชิกสมทบโดยไม่ชอบ จำนวน ๒๓๕.๘๓ ล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๑,๓๗๐.๓๘ ล้านบาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้สอบบัญชีได้จัดทำรายการตรวจสอบบัญชีในรอบสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี โดยมีการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบดังกล่าวและเสนอให้มีการแก้ไขทุกครั้ง รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชน มีหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๘/๓๔๕๐ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ สั่งให้สหกรณ์แก้ไข แต่สหกรณ์ยังคงไม่แก้ไขใดๆ และในรายงานการตรวจสอบบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ พบว่า สหกรณ์ยังคงจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบบางคนหรือกลุ่มเดิมดังกล่าว โดยไม่มีหลักประกันหรือมีหลักประกันต่ำกว่าเงินกู้จำนวน ๘๓๐.๕๑ ล้านบาท ในรายงานการสอบบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ พบว่าสหกรณ์มีการใช้จ่ายเงินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับหลายประการ โดยเฉพาะการจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบบางรายหรือกลุ่มเดิมจำนวน ๑,๗๕๑.๖๘ ล้านบาท และนำเงินไปลงทุนซื้อหุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด จำนวน ๒๖๕.๒๖ ล้านบาท ซึ่งไม่ชอบตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศ

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ทำให้สหกรณ์มีปัญหาในเรื่องการจ่ายเงินเกินกว่างบประมาณรายจ่ายหรือมีปัญหาสภาพคล่อง สหกรณ์จึงแก้ไขข้อบังคับสหกรณ์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยการขยายท้องที่ดำเนินการออกไป จากเดิมเฉพาะพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล เป็นพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ของประเทศ เพื่อรับสมาชิกใหม่ในการระดมเงินฝากเพื่อแก้ไขปัญหาสถานะทางการเงินของสหกรณ์ฯ ที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงถึง ๓.๙๒ ต่อ ๑ แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๗๘๘/๒๕๕๒ เรื่องการจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อเพิกถอนการรับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ทุกสหกรณ์ ที่กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบเป็นบุคคลธรรมดาไม่บรรลุนิติภาวะหรือคณะบุคคลหรือนิติบุคคล แต่ในรอบปีสิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ยังปรากฏผลการตรวจสอบว่า สหกรณ์ได้นำเงินไปจ่ายเป็นเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบบางรายหรือกลุ่มเดิมโดยไม่ชอบในลักษณะเดิม เป็นเงินสูงถึง จำนวน ๕,๘๕๙.๑๖ ล้านบาท ทำให้สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สูงขึ้น ๖.๓๒ ต่อ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ยังมีได้ดำเนินการใด ๆ ตามรายงานผลการสอบบัญชีสำหรับปีสิ้นสุด พ.ศ. ๒๕๕๓ ยังคงพบการกระทำผิดในลักษณะเดิม ไม่ว่าจะให้เงินกู้แก่สมาชิกสมทบบางรายหรือกลุ่มเดิม ที่ไม่มีหลักประกันหรือมีหลักประกันต่ำ จำนวน ๖,๕๐๒.๙๕ ล้านบาท ให้เงินกู้โดยไม่จดจำนองโฉนดที่ดินลูกหนี้อีก ๑๐ ราย เป็นเงิน ๖,๔๗๑.๗ ล้านบาท ทำให้อัตราหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเป็น ๖.๕๑ ต่อ ๑ และสหกรณ์ยังคงขยายท้องที่ดำเนินการออกไปอีกหลายจังหวัด รวมทั้งตามรายงานการสอบบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สหกรณ์ยังคงจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบบางรายหรือกลุ่มเดิมโดยไม่จดทะเบียนของโฉนดที่ดินของลูกหนี้ จำนวน ๑๐ ราย เป็นเงิน ๖,๔๗๒.๗ ล้านบาท และสหกรณ์ได้จ่ายเงินยืมโดยตรง จำนวน ๒,๔๗๙.๘๔ ล้านบาท ให้แก่ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือนายศุภชัย ศรีศุภอักษร นอกจากนี้ ยังพบอีกว่า ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกสมทบที่เคยได้รับเงินกู้ไป ได้ผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมด ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นและตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชี เกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของสหกรณ์ไว้ในรายงานการสอบบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี แต่ยังคงไม่มีการแก้ไขใด ๆ อย่างแท้จริง ในขณะที่เดียวกันเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันและหนังสือพิมพ์เกสสิวเชือกได้ออกข่าวเกี่ยวกับการกระทำ

ไม่ชอบ...

ไม่ชอบบางประการในเรื่องการออกตัวสัญญาใช้เงินของสหกรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือที่ กษ ๐๔๐๔/๖๓๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าไปตรวจสอบผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒๕๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ เพื่อเข้าตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ฯ คณะผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผลการตรวจสอบพบว่า สหกรณ์มีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวม ๑๑ ข้อ โดยแต่ละข้อมีรายการปลีกย่อยอีกจำนวนมาก จากนั้นคณะผู้ตรวจการสหกรณ์จึงได้ประชุมเพื่อสรุปผลการตรวจสอบอีกครั้งเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และได้สรุปการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการบริหารงานที่บกพร่องของสหกรณ์โดยแยกเป็น ๗ ประเด็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์จึงมีบันทึกลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ ๒ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ให้ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องรองนายทะเบียนสหกรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ แจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง แต่ภายหลังจากนั้นเพียงประมาณ ๒ เดือน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๒ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๗/๓๒๕๐ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงสหกรณ์แจ้งให้ทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ได้ให้รางวัลประกาศเกียรติคุณแก่นายศุภชัย ศรีศุภอักษร ผู้บริหารสหกรณ์ให้เป็นนักบริหารสหกรณ์ดีเด่นหรือนักสหกรณ์แห่งชาติ และได้จัดอันดับให้สหกรณ์เป็นสหกรณ์มาตรฐานระดับดีเลิศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อมาจึงได้มีการประกาศเกียรติคุณเผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วไปในวารสารเครดิตยูเนียน ฉบับที่ ๓๙ ประจำเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งสารแสดงความยินดีถึงสมาชิกสหกรณ์และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ส่วนการแก้ไขปัญหข้อบกพร่องในสหกรณ์ ปรากฏว่า ยังไม่มีการแก้ไขใด ๆ จนกระทั่งนายศุภชัย ศรีศุภอักษร ได้พ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ (ชุดที่ ๒๗) ไปแล้ว ผู้ตรวจสอบบัญชีได้เข้าตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรอบปีบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๕ ยังพบว่า มีการปฏิบัติไม่ชอบหลายประการเช่นเดิม ไม่ว่าสมาชิกสมทบยังไม่ได้ถือหุ้นตามระเบียบข้อบังคับ

/สหกรณ์...

สหกรณ์มีการจ่ายเงินกู้พิเศษแก่สมาชิกสมทบบางรายหรือกลุ่มเดิมเกินวงเงินที่กำหนด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนายศุภชัย อดีตประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ยืมเงินทดลองไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ชอบ เป็นเงินมากถึง ๓,๒๕๘.๓๔ กว่าล้านบาท และสหกรณ์ มีลูกหนี้เงินสดขาดบัญชีรอหาตัวผู้รับผิดชอบอยู่ถึง ๓,๘๐๓.๔๘ กว่าล้านบาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งให้สหกรณ์แก้ไขตามข้อสังเกต ต่อมา นายมณฑล กันล้อม ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ คนใหม่ (ชุดที่ ๒๘) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขข้อบกพร่องบางส่วน และมีหนังสือลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ รายงานว่าการสอบสวนข้อเท็จจริงพบว่า นายศุภชัยอดีตประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์กับพวก ได้ทุจริตยักยอกเงินสหกรณ์เป็นเวลาต่อเนื่องกันยาวนาน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชุดใหม่ (ชุดที่ ๒๘) จึงดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลดังกล่าว รวมทั้งฟ้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีข้อสังเกตว่า จะต้องแจ้งรายงานการดำเนินการและสภาพปัญหาของสหกรณ์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งสมาชิกสหกรณ์หรือตัวแทนทราบ แต่ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ไม่มีการแจ้งให้สมาชิกทราบ นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังเห็นว่า การประชุมใหญ่เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ มีปัญหาเรื่องการไม่ได้เข้าร่วมประชุมของประธานและกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนใหญ่ ต่อมา จึงได้มีการจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ อีกครั้งในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ มีมติเลือกนายเผด็จ มุ่งธัญญา ให้เป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ (ชุดที่ ๒๙) เพื่อให้อยู่ในวาระ ๑ ปี แทนนายมณฑลที่พ้นวาระไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งสหกรณ์ว่า ไม่รับรองคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับเลือกตั้งแล้ว และมีการเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้มีมติเลือกนายนายศุภชัย ศรีศุภอักษร ให้กลับเข้าเป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๙ แทน โดยให้อยู่ในตำแหน่ง ๒ ปี จากนั้นเมื่อนายศุภชัย ได้รับการรับรองและเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๙ แล้ว จึงใช้อำนาจในฐานะผู้แทนของสหกรณ์ฯ ถอนฟ้องคดีต่าง ๆ ทั้งหมด ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาตามที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชุดที่ ๒๘ เคยยื่นฟ้องนายศุภชัยกับพวกไว้ และไม่มีการแก้ไขข้อบกพร่องใด ๆ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

จึงมี...

จึงมีคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๗๐๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ ชุดที่ ๒๙ พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และมีคำสั่งที่ ๗๐๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ เดียวกัน แต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่เข้าไปเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชั่วคราว คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชั่วคราว ได้มีประกาศสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ไม่ให้สมาชิกสหกรณ์ถอนเงินฝาก และสั่งงดการพิจารณาให้สมาชิกลาออก เพื่อไม่ให้มีการถอนเงินและค่าหุ้นออกจากสหกรณ์ ต่อมา จึงจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมร่วมของทุกฝ่ายมีมติเลือกนายเผด็จ มุ่งธัญญา เป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๓๐ จากนั้นจึงได้มีการจัดทำรายงานสรุปความเสียหายเสนอต่อ หัวหน้าคณะที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจ คสช. ว่า นายศุภชัย อดีตประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์กับพวกได้ทุจริตเงินของสหกรณ์ด้วยการปลอมแปลงสัญญาเงินกู้ กระทำการโดยมิชอบอย่างอื่นและยืมเงินทดรองไปใช้ รวมทั้งบริจาคเงินให้แก่วัดพระธรรมกาย เป็นมูลหนี้ รวมทั้งหมดจำนวน ๑๖,๐๐๐ ล้านบาท (ร้อยละ ๘๘ ของยอดหนี้รวม) และมีการฟ้องคดี เพื่อติดตามหนี้ของสหกรณ์ฯ รวมทุนทรัพย์ ๑๘,๐๐๐ กว่าล้านบาท

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมาย เพื่อระงับยับยั้งการกระทำที่ไม่ชอบของนายศุภชัย หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อย่างจริงจัง คงปล่อยให้มีการกระทำความผิด เป็นเวลายาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นเวลากว่า ๑๐ ปี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลัง จากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าตรวจสอบในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ พบว่า สหกรณ์ ให้เงินกู้แก่บุคคลภายนอกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นจำนวนมาก จึงให้สหกรณ์เรียกเงินคืน จากคนนอกภายใน ๖๐ วัน แต่สหกรณ์ไม่ดำเนินการใด ๆ หรือการที่สหกรณ์ให้เงินกู้ แก่บุคคลภายนอกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างต่อเนื่องในจำนวนที่เพิ่มขึ้นทุกปี จนในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีการให้เงินกู้โดยไม่ชอบภายในปีนั้นเป็นเงินสูงถึง ๑,๓๗๐.๓๘ ล้านบาท หรือการที่สหกรณ์แก้ไขข้อบังคับเพื่อให้บุคคลภายนอกกลุ่มเดิมเหล่านั้นเข้าเป็นสมาชิก สมทบโดยไม่มีหุ้นในสหกรณ์และให้เงินกู้ต่อเนื่องเพิ่มขึ้นอีกทุกปีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการที่สหกรณ์ได้มีการแก้ไขข้อบังคับโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อขยายเขต ดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว สหกรณ์ยังคงจ่ายเงินกู้ ให้แก่สมาชิกสมทบที่เคยเป็นบุคคลภายนอกกลุ่มเดิมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ในปี...

ในปีพ.ศ. ๒๕๕๑ ไปมากถึง ๑,๗๕๑.๖๘ ล้านบาท จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบกลุ่มเดิมที่ไม่ได้มีหุ้นอยู่ในสหกรณ์ไปโดยไม่ชอบอีก จำนวน ๕,๘๕๙.๑๖ ล้านบาท ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบกลุ่มเดิมในลักษณะเดิม โดยมีหลักประกันต่ำอีก จำนวน ๖,๕๐๒.๙๕ ล้านบาท และจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกสมทบ โดยไม่มีหลักประกันหรือไม่ได้จดทะเบียนที่ดินลูกหนี้เป็นหลักประกันอีก ๑๐ ราย จำนวน ๖,๔๗๑.๗ ล้านบาท ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสมทบ โดยไม่มีหลักประกันหรือไม่ได้จดทะเบียนที่ดินลูกหนี้เป็นประกันอีก ๑๐ รายเช่นเดิม เป็นเงินสูงถึง จำนวน ๖,๔๗๒.๗ ล้านบาท ซึ่งลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ที่เคยเป็นบุคคลภายนอกหรือที่เป็นสมาชิกสมทบกลุ่มเดิมดังกล่าว ได้ผิติดชำระหนี้ทั้งหมด และในปีเดียวกันยังมีการจ่ายเงินทตรง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์จำนวนสูงถึง ๒,๔๗๙.๘๔ ล้านบาท และยิ่งไปกว่านั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีการจ่ายเงินทตรงให้แก่นายศุภชัย ศรีศุภอักษร นำไปใช้ในกิจกรรมส่วนตัวเพียงคนเดียว เป็นเงินสูงถึงจำนวน ๓,๒๙๘.๓๔ ล้านบาท รวมทั้งการกระทำความผิดในกรณีอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งการกระทำของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่สุจริตหรือไม่ถูกต้อง และได้กระทำอย่างต่อเนื่องยาวนานในลักษณะดังที่กล่าวมาแล้ว ทุกกรณี รวมทั้งกรณีที่ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้รับรู้รับทราบมาโดยตลอดจากผลรายงานการตรวจสอบบัญชีในรอบปีต่าง ๆ ทุกปี และรู้อยู่แล้วว่า ได้มีการแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดำเนินการแก้ไข แต่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เคยมีการแก้ไขตามที่มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะหรือข้อสั่งการดังกล่าวตลอดมาเช่นกัน กรณีจึงถือได้ว่า มีข้อมูลข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุหรือเงื่อนไขสำคัญที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ในการเข้าไปควบคุมดูแลสหกรณ์หรือสั่งปลดคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และเข้าควบคุมการดำเนินการของสหกรณ์อย่างเร่งด่วน เพื่อป้องกันและระงับยับยั้งความเสียหายที่จะขยายวงกว้างออกไปทั่วประเทศแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับไม่รีบดำเนินการในลักษณะดังกล่าว คงปล่อยให้มีการกระทำที่ไม่ชอบเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า ๑๐ ปี จนกระทั่ง เมื่อมีสื่อสารมวลชนได้เสนอข่าวถึงพฤติกรรมการทุจริตหรือประพฤตินิชอบในสหกรณ์อย่างแพร่หลายจนเป็นที่รับรู้ของประชาชนทั้งประเทศแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้เข้า

/ตรวจสอบ...

ตรวจสอบและเข้าควบคุมการดำเนินการของสหกรณ์อย่างจริงจัง จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าไปตรวจสอบตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือแจ้งให้ดำเนินการ และมีคำสั่งปลดคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่มีนายศุภชัยเป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งถ้าหากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรีบแต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ลงไปตรวจสอบ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งปลดคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ รวมทั้งแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่เข้าไปควบคุมการบริหารงานของสหกรณ์เสียตั้งแต่ในช่วงเวลาที่ความเสียหายยังไม่ขยายวงออกไปมาก ย่อมจะช่วยระงับยับยั้งความเสียหายที่จะเกิดแก่สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์อันเกิดจากการกระทำของผู้บริหารสหกรณ์กับพวกที่ทุจริตหรือที่ใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือระดมเงินจากสมาชิก เพื่อนำไปหมุนเวียนและแสวงหาผลประโยชน์ในทางที่มีชอบในลักษณะแชร์ลูกโซ่ได้ แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ในการรีบเข้าไปตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแลอย่างเข้มงวดกวดขันในลักษณะดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่ผู้สอบบัญชีได้รายงานการตรวจพบการกระทำที่ไม่ชอบเรื่อยมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา รวมทั้งการตรวจพบในเวลาหลังจากนั้นอีกทุก ๆ ปีติดต่อกัน และยิ่งไปกว่านั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ กลับให้รางวัลประกาศเกียรติคุณ นายศุภชัย ศรีสุภอักษร ผู้บริหารสหกรณ์ให้เป็นนักสหกรณ์แห่งชาติ และจัดอันดับให้สหกรณ์เป็นสหกรณ์มาตรฐานในระดับดีเลิศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการให้รางวัลที่ขัดแย้งกับความเป็นจริงและไม่ชอบตามข้อ ๕ (๒) และ (๗) ของประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ กำหนดมาตรฐานสหกรณ์ ที่กำหนดว่า ผู้บริหารและสหกรณ์ที่จะได้รับรางวัล ต้องไม่เป็นสหกรณ์ที่มีการทุจริต หรือมีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ จากนั้นยังมีการประกาศเผยแพร่การให้รางวัลที่ไม่ชอบดังกล่าว โดยได้ประกาศเกียรติคุณเผยแพร่ให้สมาชิกสหกรณ์และบุคคลทั่วไปได้ทราบในวารสารเครดิตยูเนียน ฉบับที่ ๓๙ ประจำเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ส่งหนังสือแสดงความยินดีถึงสมาชิกสหกรณ์และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ระบุในลักษณะที่ว่า สหกรณ์ฯ หรือผู้บริหารสหกรณ์มีวิสัยทัศน์สร้างความเข้มแข็งทางการเงินและบริหารงานด้วยความโปร่งใส เพื่อให้สมาชิก

/สหกรณ์ได้...

สหกรณ์ได้ทราบ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ และวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ อันเป็นเวลาภายหลังจากที่นายศุภอักษรฯ ได้พ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และถูกสหกรณ์ยื่นฟ้องทั้งทางแพ่ง และทางอาญา รวมทั้งเป็นช่วงเวลาที่นายศุภชัยกำลังพยายามให้สมาชิกเลือกนายศุภชัย กลับเข้ามาอีกครั้ง การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในลักษณะดังกล่าว ได้ส่งผลทำให้ เป็นการสร้างความเชื่อถือให้แก่นายศุภชัยเป็นมูลเหตุชักจูงใจให้สมาชิกสหกรณ์นำเงิน มาฝากมากยิ่งขึ้น และมีมติในการประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เลือกนายศุภชัยให้กลับเข้าเป็นประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๙ อีกครั้ง จนเป็นเหตุให้นายศุภชัยกลับเข้ามาบริหารสหกรณ์และใช้อำนาจในฐานะที่เป็นผู้แทน ของสหกรณ์ถอนฟ้องคดีต่าง ๆ ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาตามที่คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ ชุดที่ ๒๘ ได้เคยยื่นฟ้องนายศุภชัยกับพวกเอาไว้ รวมทั้งเป็นมูลเหตุจูงใจ ให้คนทั่วประเทศมีความมั่นใจในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ ตามข้อบังคับที่ถูกแก้ไข โดยไม่ชอบ เพื่อนำเงินมาฝากหรือเป็นเงินค้ำหุ้น อันเป็นการขยายวงแชร์ลูกโซ่ให้กว้างขวาง มากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ต่อมา ในภายหลัง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะได้มีคำสั่งที่ ๗๐๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ สั่งปลดคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๘ ของนายศุภชัย ให้พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปบริหารงานแทนชั่วคราวก็ตาม แต่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ได้กระทำล่าช้ามากจนเกินไป การปล่อยเวลา ให้ล่วงผ่านไปนับตั้งแต่การตรวจพบการกระทำผิดในครั้งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อยมา เป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ เป็นอย่างมาก ไปแล้ว กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร โดยไม่ตรวจสอบกำกับ และเข้าควบคุมดูแลการบริหารงานของสหกรณ์ หรือปล่อยให้ผู้บริหารสหกรณ์ กับพวกกระทำการทุจริตหรือบริหารงานโดยมิชอบเป็นเวลายาวนาน ทั้งที่ตรวจพบ การกระทำผิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว รวมทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ให้รางวัล...

ให้รางวัลประกาศเกียรติคุณนายศุภชัยผู้บริหารสหกรณ์ให้เป็นนักสหกรณ์แห่งชาติ หรือจัดอันดับให้สหกรณ์เป็นสหกรณ์มาตรฐานในระดับดีเลิศ ทั้งนี้ไม่ชอบตามหลักเกณฑ์ และขัดแย้งกับความเป็นจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรู้อยู่แล้วว่า มีการกระทำที่ไม่ชอบ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมถึงการไม่เปิดเผยข้อมูลการทุจริตหรือข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบของผู้บริหารสหกรณ์กับพวก ให้ที่ประชุมใหญ่สมาชิกสหกรณ์ ได้ทราบ ตามผลการตรวจบัญชีที่เป็นจริงและโปร่งใส โดยเฉพาะผลการสอบบัญชี สหกรณ์ประจำปี (แบบยาว) ที่ได้รับรายงานจากผู้สอบบัญชีทุกปี หากแต่แจ้งให้ทราบ เฉพาะรายงานแบบสั้นที่มีเพียงหน้ากระดาษแผ่นเดียวและระบุข้อความว่า เป็นไปตาม มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญที่นายทะเบียน กำหนด อันทำให้สมาชิกสหกรณ์ไม่มีโอกาสทราบความจริงเกี่ยวกับการทุจริตหรือการให้กู้ โดยไม่ชอบหรือสถานะที่แท้จริงของสหกรณ์ย่อมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความน่าเชื่อถือหรือสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิกสหกรณ์ ทำให้สมาชิกสหกรณ์ ที่เคยได้รับผลประโยชน์จากดอกเบี้ยในอัตราที่สูงจากการดำเนินการที่ไม่ชอบในลักษณะ แשרลูกโซ่ดังกล่าว นำเงินมาฝากหรือเป็นค้ำหุ้นให้แก่สหกรณ์เพิ่มขึ้น จนสร้างความเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในคดีนี้หรือสมาชิกสหกรณ์อย่างร้ายแรง และขยายวงหรือเพิ่มจำนวน ความเสียหายให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการที่สมาชิกถูกจูงใจโดยไม่ชอบให้เลือกนายศุภชัย กลับเข้าเป็นประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๙ เพื่อถอนฟ้องคดี ที่นายศุภชัยกับพวกถูกสหกรณ์ยื่นฟ้องไว้อีกด้วย การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง หรือความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดังที่ได้วินิจฉัยไปแล้วจึงเป็นอีกส่วนหนึ่ง ที่มีส่วนหรือเป็นผลโดยตรงทำให้ผู้ฟ้องคดีและสมาชิกสหกรณ์ได้รับความเสียหาย เช่นเดียวกัน เพราะถ้าหากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ ตามปฏิบัติอย่างครบถ้วนถูกต้อง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ เพื่อดำเนินการอย่างเด็ดขาดนับตั้งแต่ในช่วงแรกๆ ที่ตรวจพบ การทุจริตของนายศุภชัยกับพวก ความเสียหายที่ร้ายแรงย่อมไม่เกิดขึ้นแก่สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์หรือหากจะเกิดขึ้น ย่อมจะมีไม่มากดังที่เป็นอยู่ กรณีจึงถือว่าการละเลย

/หรือล่าช้า...

หรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีผลเป็นการกระทำ ละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งเก้า

ส่วนเฉพาะประเด็นที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้า หรือไม่ นั้น

ศาลปกครองกลางโดยมติที่ประชุมใหญ่ของตุลาการในศาลปกครองกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายที่จะต้องระงับยับยั้งหรือสั่งให้แก้ไขการกระทำที่ไม่ชอบของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง และแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นคณะกรรมการชั่วคราว เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบในสหกรณ์ฯ ให้สำเร็จลุล่วงเป็นรูปธรรมอย่างเด็ดขาด ในช่วงแรก ๆ ที่ความเสียหายยังเกิดขึ้นไม่มาก แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร จนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีและสมาชิกสหกรณ์ฯ ได้รับความเสียหาย จึงต้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แม้วานายทะเบียนสหกรณ์จะมีคำสั่งแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ แต่เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนงานของนายทะเบียนสหกรณ์ตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์โดยตรง การกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงถือว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความรับผิดที่นายทะเบียนสหกรณ์หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้มอบหมาย จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้า

สำหรับจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะพึงต้องชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ เห็นว่า เนื่องจากความเสียหายของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ มีสาเหตุมาจาก ๒ ส่วน ได้แก่ สาเหตุแรก คือ การกระทำทุจริตของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ

กับพวก ...

กับพวก ที่ได้ร่วมกันทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ ที่ได้สร้างความเสียหายให้แก่สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งถือว่าเป็นสาเหตุหลักหรือสาเหตุเบื้องต้นที่สร้างความเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี และสาเหตุที่สอง คือ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติหรือการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งถือว่าเป็นสาเหตุลำดับรองที่มีส่วนสร้างหรือเพิ่มจำนวนความเสียหายให้มีมากขึ้น และทั้ง ๒ กรณีดังกล่าว ถือว่าเป็นกรณีที่ต่างคนต่างกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งเก้า ในลักษณะที่ไม่ใช่เป็นการกระทำละเมิดร่วมกัน เพียงแต่ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้า ได้รับเป็นความเสียหายที่ไม่อาจแบ่งแยกได้อย่างชัดเจนว่าความเสียหายส่วนใด จำนวนเท่าใด ที่เกิดจากการทุจริตของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ กับพวก และความเสียหายส่วนใด จำนวนเท่าใด ที่เกิดจากการละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม กรณีดังกล่าวย่อมเห็นได้ชัดเจนอยู่แล้วว่า ความเสียหายของผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าที่เป็นผลมาจากการทุจริตของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กับพวก ย่อมมีสัดส่วนที่สูงกว่าที่เป็นผลมาจากการละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังไม่อาจจะถือได้ว่า จำนวนเงินค่าหุ้น และเงินฝากของผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าที่ไม่สามารถเบิกถอนออกมาได้ทั้งหมด เป็นมูลค่าความเสียหายที่แท้จริงตามทฤษฎีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าได้รับไว้ในคำฟ้อง ทั้งนี้ เป็นเพราะมีสมาชิกสหกรณ์จำนวนมากได้ยื่นฟ้องสหกรณ์ต่อศาลยุติธรรม รวมทั้งมีการดำเนินคดีอาญาและทางแพ่งแก่ผู้ทุจริต โดยในส่วนของคดีที่มีการฟ้องสหกรณ์ต่อศาลยุติธรรม ศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาให้สหกรณ์ชำระเงินให้แก่โจทก์จำนวนมากจนกระทั่งต่อมาศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งฟื้นฟูกิจการของสหกรณ์แล้ว กรณีจึงมีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้า อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ที่ยังมีโอกาสได้รับเงินคืน ดังนั้น ความเสียหายอันเนื่องมาจากการที่จะไม่ได้รับชำระหนี้ในอนาคตให้ครบถ้วน จึงเป็นความเสียหายที่ยังไม่มีความแน่นอน กรณีจึงต้องถือว่าความเสียหายในส่วนดังกล่าวนี้ เป็นความเสียหายที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าตามคำฟ้องได้ คงมีเพียงแต่เฉพาะความเสียหายที่เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าต้องขาดประโยชน์หรือดอกผลของเงินฝาก และเงินค่าหุ้น อันเนื่องมาจากผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าไม่สามารถถอนหุ้นและเงินฝากทั้งหมดออกไปใช้ประโยชน์ได้เท่านั้น ที่ถือว่าเป็นความเสียหายที่แท้จริงที่มีอยู่อย่างแน่นอนแล้ว ในวันฟ้องคดี และโดยที่ความเสียหายในส่วนที่เกิดจากการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/มีสัดส่วน...

มีสัดส่วนที่น้อยกว่าที่เกิดจากการทุจริตของนายศุภชัยกับพวก ดังที่ได้วินิจฉัยไว้แล้ว รวมทั้งความเสียหายจากการขาดประโยชน์ที่ไม่สามารถเบิกถอนเงินออกมาใช้ได้ เมื่อเทียบกับจำนวนเงินทั้งหมดตามทฤษฎีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าระบุไว้ในคำฟ้อง ย่อมมีสัดส่วนที่น้อยกว่าเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามมาตรา ๔๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับหน้าที่ตามกฎหมายของที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสหกรณ์ที่จะต้องทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์โดยตรง แต่ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสหกรณ์ไม่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ของตนอย่างแท้จริง อันถือว่า มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งแม้ว่าความบกพร่องดังกล่าวนี้ จะมีสัดส่วนที่น้อยกว่าความบกพร่องของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนานกว่า ๑๐ ปี หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรก็ตาม แต่ย่อมต้องนำมาหักลดในส่วนความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้รับผิดชอบในจำนวนที่น้อยลงอีกส่วนหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๔๒ ประกอบมาตรา ๒๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยต้องพิจารณาในส่วนของผู้ฟ้องคดีทั้งเก้าหรือสมาชิกสหกรณ์แต่ละคนตามข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันตามสมควรแก่กรณี

โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๓ ได้รับอนุญาตให้ลาออกเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้รับความเสียหาย จำนวน ๒๒,๔๓๕,๗๑๐.๖๗ บาท จึงสมควรให้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และได้รับความเสียหาย จำนวน ๕,๒๘๘,๖๖๘.๔๕ บาท จึงสมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ เพิ่งจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากที่มีข่าวการทุจริตในสหกรณ์แพร่หลายทางสื่อสารมวลชนแล้ว และเป็นเวลาก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีคำสั่งปลดคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๘ เพียงประมาณ ๒ เดือนเศษ ดังนั้น แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับความเสียหาย จำนวน ๒,๗๘๒,๑๒๐.๗๑ บาท แต่สมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ เพียงจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ...

ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ เพิ่งจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งปลดผู้บริหารหรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ ๒๙ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ อันเป็นเวลาที่ยังถือว่า การละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๖

ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ เพิ่งจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีคำสั่งปลดผู้บริหารหรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ ชุดที่ ๒๙ ประมาณเพียง ๒ เดือนเศษเช่นกัน ดังนั้น แม้ว่าผู้ฟ้องคดี ๗ จะได้รับความเสียหาย จำนวน ๒๕๖,๖๐๙.๓๔ บาท แต่สมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ เพียงจำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ เพิ่งจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เช่นเดียวกัน และได้รับความเสียหาย จำนวน ๒๕๑,๖๓๕.๙๒ บาท จึงสมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ เพิ่งจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เช่นเดียวกัน และได้รับความเสียหาย จำนวน ๒๕๑,๓๖๕.๖๗ บาท จึงสมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ เพิ่งจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ ก่อนที่การละเลยหรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะสิ้นสุดเพียงประมาณ ๑ เดือน ดังนั้น แม้จะเสียหาย จำนวน ๓,๖๓๘,๑๕๖.๒๕ บาท แต่สมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้เพียงจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ และได้รับความเสียหาย จำนวน ๓๔,๘๕๐,๙๑๘.๗๐ บาท จึงสมควรกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดที่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนในกรณีนี้ ยังมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยสำหรับต้นเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีแต่ละคนพึงจะได้รับ

/ในอัตรา...

ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามมาตรา ๒๐๖ ประกอบมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไป ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๕ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีแต่ละคนพึงจะได้รับดังกล่าว นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ส่วนค่าฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ให้ยก และคืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๘ ผู้ฟ้องคดีที่ ๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๐ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔

นายวิโรจน์ ธิตา
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายประศักดิ์ ศิริพานิช
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นางสาวสิริพร มณีภักดิ์
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวิจิตต์ รักถิ่น

